

Dosar nr. 2ra-1267/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani
(judecător Ciubotaru Angela)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
(judecători G. Dașchevici, S. Gîrbu, L. Bulgac)

Î N C H E I E R E

04 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursului declarat de Valeriu Tihon și Claudia Tihon,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Tihon și Claudia
Tihon împotriva lui Victor Tihon cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate
asupra garajului, obligarea de a da acordul pentru privatizarea garajului și compensarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins ca neîntemeiat apelul declarat de Valeriu Tihon și menținută hotărârea din 16
iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 23 septembrie 2016, Valeriu Tihon și Claudia Tihon au depus cerere de chemare
în judecată împotriva lui Victor Tihon, cu privire la obligarea pârâtului de a da acordul
pentru întocmirea și legalizarea documentelor bunului imobil (garaj) din str. xxxxxx (f.d.
7-9).

În motivarea acțiunii, reclamantul Valeriu Tihon a indicat că, din anul 1994,
locuiește pe str. xxxxx din mun. Chișinău, în baza contractului de dare în folosință a
lotului din 29 iulie 1994 și a deciziei Primăriei municipiului Chișinău cu nr. 18/9 din 16
iunie 1994.

Ulterior, în temeiul contractului menționat, reclamantul a înregistrat dreptul de
proprietate asupra întregul imobil de pe adresa respectivă.

Mai menționează că în anul 1995-1996, părinții Grigorii și Ecaterina Tihon au
acordat familiei reclamanților o porțiune de pământ pentru construcție pe str. xxxxx, mun.
Chișinău, pe care au decis să construiască un garaj. Garajul a fost construit cu propriile
forțe și finanțe, fiind amplasat la marginea drumului central, cu ieșire separată, unde este

și o trecătoare ce duce spre casa unde locuiesc reclamantii. Mai mult decât atât, după finisarea garajului, pârâtul având și el o ieșire separată, a construit un beci sub garajul construit de reclamantii.

Reclamantii au remarcat că, din momentul când părinții i-au dat locul pentru construcția garajului au trecut mai mulți ani, însă conflicte în privința garajului nu au existat. Nefiind la curent cu legislația în vigoare și necunoscând modul de întocmire și legalizare a documentelor pe garajul în cauză, au apelat la serviciile unui avocat și au hotărât să legalizeze garajul, însă după decesul mamei au început să apară conflicte și certuri între reclamantii și Victor Tihon, care este fratele reclamantului Valeriu Tihon și care din motive neîntemeiate nu dorește să recunoască că garajul din str. xxxxx este construit de reclamantii cu propriile forțe și mijloace bănești.

Reclamantii au mai susținut că, ceva timp după decesul mamei Ecaterina Tihon, pârâtul Victor Tihon l-a rugat pe fratele său Valeriu Tihon să meargă împreună la notar pentru ca ultimul să renunțe la toată averea care îi aparținea, pentru a-i da posibilitatea fratelui Victor Tihon să legalizeze construcțiile neautorizate. La acel moment reclamantul avea o stare nu prea bună, mai mult ca atât era după o zi grea de serviciu și nici nu și-a dat seama că poate fi dus în eroare de propriul frate. În rezultat, Valeriu Tihon a ajuns la un acord comun cu Victor Tihon, de a legaliza garajul construit cu propriile forțe. La momentul discuției Victor Tihon a fost de acord, însă peste ceva timp a refuzat să mai dea acordul la privatizarea garajului.

Astfel, Victor Tihon prin diferite metode necunoscute, l-a obligat pe tatăl Grigorii Tihon să semneze o procură generală pe numele Carolinei Tihon, pentru ca ea să poată legaliza construcțiile pe numele lui Victor Tihon și Corneliu Tihon (feciorul). Prin urmare, Grigorii Tihon (tatăl) nu mai are deja nici un drept asupra bunurilor imobile, deoarece totul aparține lui Victor Tihon și Corneliu Tihon.

Au afirmat că, peste ceva timp, văzând că nu este nici o cale de înțelegere cu fratele său, a hotărât să se ducă la tatăl său, Grigorii Tihon, pentru a cere o declarație în scris, prin care să confirme că garajul este construit de Valeriu Tihon și soția lui pe banii proprii. Inițial Grigorii Tihon a dat acordul printr-o declarație scrisă de el personal, însă privatizarea bunului imobil a fost imposibilă, din motivul că Victor Tihon a reținut buletinul tatălui la el și refuza să-l prezinte.

Prin cererea de concretizare adresată instanței de fond la data de 28 octombrie 2016, reclamantii au solicitat încasarea de la Victor Tihon a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 500 Euro; stabilirea dreptului de proprietate asupra garajului de pe str. xxxxx după reclamantul Valeriu Tihon; obligarea lui Victor Tihon să dea acordul pentru privatizarea garajului de pe str. xxxxx după reclamantii Valeriu Tihon și Claudia Tihon, precum și încasarea taxei de stat în sumă de 1 500 lei (f.d. 53-55).

Prin hotărârea din 16 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată înaintată de Valeriu Tihon și Claudia Tihon a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 81-82).

Împotriva hotărârii primei instanțe, la 30 iunie 2017, Valeriu Tihon a declarat apel, solicitând casarea hotărârii din 16 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, prin decizia emisă la 30 noiembrie 2017, a respins apelul declarat de Valeriu Tihon, cu menținerea hotărârii din 16 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a ajunge la această soluție, instanțele ierarhic inferioare au reținut că, prin admiterea acțiunii în sensul pretențiilor formulate de reclamant, instanța ar admite o imixtiune în aprecierea unor aspecte ce țin de asigurarea calității în construcții, corespunderea imobilului neautorizat cu cerințele de exploatare a acestora, adică ar prelua atribuțiile care sunt delegate prin lege unor organe specializate. Or, cum s-a constatat, garajul este construit neautorizat, iar întru legalizarea acestuia reclamantii solicită obligarea pârâtului să dea acordul pentru privatizarea bunului și recunoașterea dreptului de proprietate.

Aderent, instanța de apel a mai relevat că, potrivit art. 320 alin. (2) Cod civil, dreptul de proprietate se poate dobândi, în condițiile legii, prin ocupațiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum și prin hotărârea judecătorească, de către reclamant, nefiind confirmat nici un temei de dobândire a dreptului de proprietate. Instanța de apel a considerat neîntemeiată solicitarea reclamantilor de a-l obliga pe Victor Tihon să dea acordul pentru legalizarea de către reclamant a garajului construit neautorizat, or, darea acordului la legalizarea unor atare construcții este un drept al persoanelor interesate și doar persoana care deține un drept poate să decidă dacă își realizează sau nu dreptul prevăzut de lege. Colegiului a conchis, că nimeni nu poate fi obligat să exercite forțat un drept prevăzut de lege.

La 07 februarie 2018, Valeriu Tihon și Claudia Tihon au declarat recurs împotriva deciziei din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, precum și emiterea unei decizii prin care să fie recunoscut dreptul de proprietate comună în devălmășie a soților asupra garajului din xxxxx, mun. Chișinău, cu obligarea pârâtului Victor Tihon de a da acordul la privatizarea garajului menționat (f.d. 113--115).

În susținerea recursului, recurentul a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond, considerând-o ilegală și neîntemeiată, fiind emisă cu încălcarea și aplicarea a normelor de drept material și procedural.

Recurentul reiterând motivele de fapt și de drept invocate în instanțe inferioare, a indicat că instanța de apel nu a verificat și nu a elucidat circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, examinând cererea de apel arbitrar, doar prin prisma poziției și argumentelor apelantului-intimat.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 29 mai 2018 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului, Victor Tihon o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective (f.d. 126).

La 15 iunie 2018, intimatul Victor Tihon a depus referință la recursul declarat de Valeriu Tihon, prin care a solicitat să fie considerat inadmisibil recursul, cu menținerea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 16 iunie 2017 și decizia Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Verificând argumentele invocate de Valeriu Tihon și Claudia Tihon în cererea de recurs, pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. a¹) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art.429 alin.(5).

În conformitate cu art. 429 alin. (4) și (5) Codul de procedură civilă, nu pot fi atacate cu recurs:

- a) deciziile de trimitere a cauzei la rejudecare care nu se supun niciunei căi de atac;
- b) hotărârile în privința cărora apelul a fost retras în modul prevăzut la art.374;
- c) deciziile emise de instanța de apel, fără drept de recurs.

Nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art.430 nu au folosit calea apelului prevăzută de lege. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația, în partea care se referă la înrăutățirea situației. O hotărâre susceptibilă de apel și de recurs poate fi atacată, în cadrul termenului de apel, direct cu recurs dacă părțile consimt expres în fața primei instanțe prin înscris autentic sau prin declarație verbală consemnată expres în procesul-verbal. În acest caz, recursul poate fi exercitat numai pentru încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept material.

În speță, recursul este declarat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017, care poate fi atacată cu recurs și respectiv recursul declarat de Valeriu Tihon și Claudia Tihon nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul art. 433 lit. a¹) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În corespundere cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei civile denotă faptul că decizia Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017 a fost expediată în adresa participanților la proces la 10 ianuarie 2018 (scrisoarea de însoțire nr. 99-4 – f.d. 111).

Având în vedere că date care ar confirma recepționarea acestia de către recurent la dosar lipsesc, recursul depus la 07 februarie 2018 se consideră a fi declarat în termen.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost înaintat de Valeriu Tihon și Claudia Tihon, care sunt participanți la proces, astfel temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă nu are incidență.

Potrivit art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, completul relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate supra, completul conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate la art. 433 lit. a¹), b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului raportor cu privire la încadrarea celor invocate în recurs în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2)-(4) Cod de procedură civilă, completul constată existența temeiului de inadmisibilitate stipulat la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă.

Conform art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Potrivit art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale

Art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în

măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În speță, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate. Iar din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, recurentul a reluat criticile formulate în fazele procesuale anterioare, asupra cărora instanța de apel și instanța de fond s-au pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel și prima instanță nu sunt suficient de fundamentate și nu au vocația de a conduce la modificarea soluției în prezenta cauză civilă.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile *Delcourt* contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și *Erfar-Avef* contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or, prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea *Trevisanato* contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul învederează că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea *Hansen* contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea *Nersesyanyan* contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din considerentele nominalizate și având în vedere faptul că instanțele ierarhic inferioare au examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor, argumentele principale ale recursului, care sunt similare argumentelor invocate în instanța de fond și instanța de apel, au fost verificate minuțios la judecarea cauzei în ordinea de apel și în instanța de fond, completul ajunge în mod unanim la concluzia de a considera recursul declarat de Valeriu Tihon și Claudia Tihon inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Valeriu Tihon și Claudia Tihon se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Luiza Gafton